

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2009
5. volební období

469.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 59. schůze konané dne 19. listopadu 2009

ke Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu o vytvoření společného programu EU pro znovusídlování /kód dokumentu 12986/09, KOM(2009) 447 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstkyně ministra vnitra Ing. Světlany Kubíkové, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jozefa Kochana a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Jozef Kochan v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 12986/09

**Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu o
vytvoření společného programu EU pro znovusídlování**

KOM(2009) 447 v konečném znění, kód Rady 12986/09

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy
- **Datum zaslání Radě EU:**
3. 9. 2009
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
8. 9. 2009
- **Datum projednání ve VEZ:**
23. 10. 2009 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá schvalování v evropských institucích.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 9. 11. 2009, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 18. 11. 2009 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Sdělení není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Za jeden z nejdůležitějších prostředků k regulaci migračního toku do členských států EU je považován tzv. Společný evropský azylový systém (CEAS). Existují zde proto snahy dosáhnout tohoto cíle navzdory mnoha obtížím v co nejkratším možném období. Vedle členských států tak výrazně vzroste úloha Komise, která chce hrát aktivnější úlohu také při tzv. znovusídlování (či také přesídlování) uprchlíků ze třetích zemí.

Problematiku znovusídlování nelze zaměňovat s tzv. sekundární migrací. V rámci sekundární migrace dochází k pohybu migrantů již v rámci EU, tedy mezi jednotlivými členskými státy. Pod pojmem znovusídlování se nicméně skrývají aktivity v rámci přijímání migrantů ze zemí, kde je jednoznačně zjištěno porušování lidských práv. Česká republika tak v tomto ohledu patří mezi jedny z nejaktivnějších členských zemí, kdy se znovusídlování účastní prostřednictvím Koncepce národního přesídlovacího programu (v r. 2008 bylo např. přesídleno 39 uprchlíků z Myanmaru/Barmy).

Je důležité zmínit, že program znovuosídlování je chápán jako trvalé řešení. Je samozřejmě nutné tento institut používat jako *ultima ratio*, tedy jako poslední možnost pro uprchlíky, kteří již nemají jinou možnost, např. účasti na řádném azylovém řízení v místě aktuálního pobytu a nemají ani možnost návratu do země původu. Účastníci tohoto programu zase mají zaručenu fyzickou bezpečnost.

- **Obsah a dopad:**

Na evropské úrovni se diskuse na toto téma vedou již několik posledních let. Zejména Evropská komise je v tomto ohledu aktivní. První dokument na toto téma bylo Sdělení o řízeném vstupu osob vyžadujících mezinárodní ochranu na území EU a posílení ochranné kapacity v zemích původu – Zlepšení přístupu k trvalým řešením.¹ V tomto dokumentu se Komise vyjádřila v tom smyslu, že nedílnou součástí vytvářeného Společného evropského azylového systému by měl být také program přesídlování. Tento názor se pak odráží i v dalších navazujících a souvisejících dokumentech, z těch významných se to týká Haagského programu, Evropského paktu o azylu a migraci či Plánu politiky pro azyl, vydaného taktéž Komisí.

V současnosti se programu znovuosídlování pravidelně účastní deset členských států EU.² Některé další členské státy pak spolupracují *ad hoc*, tedy případ od případu, a to zpravidla v akutních situacích, kdy může hrozit humanitární katastrofa. Příkladem může být Spolková republika Německo, která přijala 2 500 uprchlíků z Iráku, Sýrie a Jordánska.

Samotný proces znovuosídlování se provádí prostřednictvím Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), který má pozici zprostředkovatele. Za přijetí migrantů se přitom od r. 2008 vyplácí z Evropského uprchlického fondu finanční podpora – odvislá od počtu již přijatých migrantů za poslední tři roky, k čemuž se může připojit částka ve výši 4.000 EUR, kterou stát obdrží za každého migranta, jenž spadá do jedné ze čtyř kategorií (1. osoba ze země určené k provedení regionálního programu ochrany, 2. nezletilé osoby bez doprovodu, 3. děti a ženy, kterým hrozí zejména psychické, fyzické či sexuální násilí, 4. osoby, jejichž vážný zdravotní stav může být vyřešen jen v rámci programu znovuosídlení).

Pro roky 2008 a 2009, při rozhodování o lokalitách pro program znovuosídlení, společné delegace na ministerské úrovni navštívily Thajsko, Keňu, Sýrii a Jordánsko. V listopadu 2008 pak Rada pro spravedlnost a vnitřní věci (JHA) přijala usnesení ve věci uprchlíků z Iráku, kde stanovila cíl znovuosídlit 10.000 iráckých uprchlíků. Cílem Komise je však dle tohoto sdělení především zajistit společný postup na úrovni EU a zapojit co nejvíce členských států do znovuosídlovacích aktivit.

Stanovisko ČR:

Česká republika zcela podporuje koncept přesídlování, což se projevilo také tím, že se do těchto aktivit zapojila jako první z nových členských států. Na druhou stranu je ovšem nutné dodat, že vznik společného evropského přesídlovacího systému ČR nepovažuje za svou prioritu.

¹ COM(2004) 410

² Česká republika, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Nizozemsko, Portugalsko, Spojené království, Švédsko a Rumunsko.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Sdělení je ve stavu přípravné fáze v Evropském parlamentu.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o vytvoření společného programu EU pro znovuosídlování.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Jozef Kochan v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
místopředseda výboru